SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1859. **Zondag 4 September** **No. 36.**

PARAMARIBO, 3 SEPTEMBER 1859.

Heden is alhier het berigt verspreid dat op de pl. *Alkmaar* aan de *Commewijne* een hevige brand heeft gewoed, ten gevolge waarvan de trasloods, het distilleerhuis, het woonhuis enz. geheel in asch zijn gelegd.

Wij zijn in staat onzen lezers het volgende mede te deelen omtrent de ontvangst van den Gouverneur de Gen. Majoor SCHIMPF in *Demerarij*, en twijfelen niet of het zal den meesten hunner aangenaam zijn te vernemen dat hij die zelve zooveel gastvrijheid bewees, op zulk eene gulle en luisterrijke wijze door onze Engelsche naburen onthaald is.

Den 20 des avonds verliet, zooals bekend is, de stoomboot *Paramaribo* de reede en kwam in weerwil van het [illegible] de stoommachine, [illegible] een gedeelte van de reis met behulp der zeilen moest geschieden, des morgens van den 22 voor de monding der rivier *Demerarij*. De Gouverneur WODEHOUSE was door de welwillende zorg van den Heer [illegible] JONGE, koopman te *Georgetown* van des generaals komst verwittigd en [illegible] voor het binnenvaren der rivier kwam een adjudant aan boord om den Heer en Mevrouw SCHIMPF te verwelkomen en hun namens den Engelschen Gouverneur de gastvrijheid aan *Demerarij* aan te bieden.

Van het fort *Frederick William* werd bij het binnenvaren der *Demerarijrivier* een salut van 17 schoten gegeven dat het-geen door de *Paramaribo* met een salut met de vlag beantwoord werd, en daar het niet mogelijk was voor haar om zonder stoom op eene geschikte ankerplaats digt aan de stadszijde te komen, zoo was het eene zeer welkome attentie dat de kleine stoomboot *Rattlesnake* (Ferry steamer) ter hulp werd gezonden om haar weldra tot tegen een der ruimste en grootste steigers de Market stelling aan sleeptau [illegible]. Bij het aan wal stappen werd de Gen. Maj. SCHIMPF ontvangen door den Adjunct Gouvernements Secretaris GORE tevens Adjudant van den Gouverneur, den Heer BUTTS, Inspecteur Generaal der Politie en den Heer LUTHERS Nederlandsche Consul, benevens eenige notable ingezetenen, terwijl eene eerewacht der Politie en haie de geheelen lengte van de stelling [illegible] om de groote menigte nieuwsgierigen op eenigen afstand te houden. De Gen. en Mevrouw SCHIMPF met hunne familie en gevolg begaven zich daarop in twee rijtuigen van den Gouverneur WODEHOUSE en begeleid door een escorte bereden politie beambten, naar het gouvernements hotel, waar eene volledige en fraaije kompagnie van het 49 Reg. Engelsche Infanterie van linie als eerewacht geplaatst was, met het muziekkorps van dat Regiment, dat bij aankomst van den Generaal het *Wien Neerlandsch Bloed* [illegible] Gouvernementshuize en de beide volgende dagen werden doorgebragt met het ontvangen van bezoeken van eenige der hoogste autoriteiten, het bezigtigen van de stad en omstreken en van eenige der meest bezienswaardige publieke inrigtingen en gebouwen. Des avonds van den 23 woonde de gouv. WODEHOUSE met den gen. SCHIMPF en gezelschap een bal bij dat in de nieuw gebouwde en fraaije publieke danszaal (assembly room) plaats had en den 24 was er een diner tot afscheid bij den Engelschen Gouverneur.

De heer en mev. SCHIMPF met gevolg hebben gedurende hun verblijf in *Demerarij* gelogeerd in eene daartoe door den gouverneur WODEHOUSE gehuurde en uitmuntend ingerigte gemeubeleerde woning op het Paradeplein tegenover het gouvernementshuis dat juist gerepareerd en verbouwd werd, waardoor daarin geene logeerkamers disponibel waren. Dit logeren in een afzonderlijk gebouw had echter geen den minsten invloed op de gemakken en veelvuldige attenties van allerlei aard die den reizigers ten deel vielen en die bewezen werden met eene gulheid en ongedwongenheid die de Engelsche gastvrijheid in allen opzigte eer aandoet.

Den 25 des avonds ten 6 ure zijn de gen. en mev. SCHIMPF en verdere reisgenooten per Steamer „Derwent", van *Demerarij* vertrokken, om verder hunne reis naar Europa voort te zetten.

De 4 dagen verblijf te *Demerarij* zijn door den Machinist van de stoomboot *Paramaribo* benuttigd, om het [illegible] zelve te repareren, en den 26 was het trouw dienstdoend en beproefde vaartuig weder in staat de reis naar *Suriname* aan te nemen.

Naar wij van goederhand vernemen is onze stadgenoot de Heer S. J. VAN WEST, bij Koninklijk Besluit benoemd tot Corresponderend lid der *Ned. Isr. Gemeente* alhier.

Wij ontleenen aan de dagbladen per mail het volgende.

In het inlederland is de Tweede Kamer uiteengegaan en kan men het tegenwoordig zittingjaar als geëindigd beschouwen.

De onlangs gesloten vrede houdt de algemeene aandacht bijna uitsluitend bezig. Keizer Napoleon in Frankrijk teruggekeerd, heeft o. a. tot het wetgevende ligchaam in Commissie de volgende aanspraak gehouden.

«Toen wij tot onder de muren van Verona genaderd waren, zeide de Keizer, nam de zaak een geheel ander karakter aan, zoowel uit een krijgs- als uit een staatkundig oogpunt. Ik was genoodzaakt, den vijand in het front aan te tasten, die verschanst was achter groote vestingen en op zijne flanken gedekt was door twee landstreken: terwijl ik dus een langdurig en onvruchtbaar beleg moest beginnen, vond ik tegenover mij geheel Europa onder de wapens en gereed om ons of onze voordeelen te betwisten, of onzen tegenspoed te vergrooten. Deze moeijelijke onderneming zou mij echter niet in mijn besluit hebben doen wankelen, indien de middelen niet onevenredig waren geweest aan de te verwachten uitkomsten [illegible] zijdige landstreken mij veroorzaakten; en in dat geval, zoowel den oorlog aan den Rijn als aan de Etsch moeten beginnen, ik zou mij overal onbeschroomd hebben moeten versterken door de medewerking der revo-

LEOPOLD II. VAN TOSCANE.

Toscane neemt, in zekeren zin tusschen Sardinië en Napels eene middelplaats in. Met Sardinië heeft Toscane de loffelijke voorbereidingen gemeen voor de liberale instellingen wegens de steeds meer en meer veld winnende zucht tot ontwikkeling, hetgeen, buitendien, wat Toscane betreft, geheel vrij is van elke eerzuchtige gedachte om zijn gebied, buitendien van ouds gestelde grenzen uit te breiden. Met Napels komt Toscane overeen, ten opzigte van het verlaten van het eenmaal aangenomen stelsel en het deelt ook in dezelfde reactie als genoemd rijk, welke reactie evenwel in Toscane van oinderdaad vrijgeviger aard is, en waarvan de moeijelijkheden zich minder concentreren om het hoofd van den staat.

Het geslacht der Medicis, een geslacht dat zich evenzeer door talenten en deugden beroemd, als door ondeugden en kwade hartstogten berucht gemaakt heeft, had zich in de Republiek Florence eene bijna onbeperkte heerschappij verworven, haar gebied tot het Groothertog Toscane uitgebreid, en, onder velerlei wisselingen van rigtingen en toestanden eene regering gevoerd, die, zoowel voor de stoffelijke belangen als voor de beoefening van kunsten en letteren verre van ongunstig, vergelijkende wijze liberaal en verlicht mogt genoemd worden. Nog voor dat de regering der Medicis een einde had genomen, beschikten de groote Mogendheden over haar erf ten voordeele van Hertog Frans van Lotharingen, die dit gebied verkreeg in plaats van het door Frankrijk reeds zoo lang begeerde eigendom van zijn geslacht. Dus kwam Toscane in het bezit van het huis van Lotharingen en het scheen eene zeer natuurlijke zaak te zijn, dat het als eene Oostenrijksche provincie werd aangemerkt, als zijn oppergebieder den Keizerstroon beklom. Bij gelegenheid der echtvereeniging van zijn tweeden zoon met eene Spaansche Infante stelde Spanje evenwel de voorwaarde, dat hij een souverein landsgebied bezitten zou en sedert dien tijd werd Toscane vernederd tot een wingewest van het in Oostenrijk heerschende huis. De Franschen verdreven de dynastie, niettegenstaande deze geen deel had uitgemaakt van het bondgenootschap tegen de Fransche heerschappij, zij stichtten eerst het koningrijk Etrurie, vereenigden vervolgens Toscane met hun eigen rijk en in 1809 scheidden zij het daarvan weder als apanage eener Bonapartistische Prinses. Ten gevolge van den val van Napoleon kreeg Toscane zijne wettige gebieders terug. De restauratie had geen reactie ten gevolge, Leopold I. en Ferdinand IV waren welwillende en bekwame regenten geweest en reeds lang voor het tijdvak der revolutie was Toscane vooruitgegaan op politiek terrein, hetgeen den nijd opwekte der naburige Staten. Het staatswezen in Toscane werd voornamelijk gekenmerkt door een milden humanen geest. Kunsten en wetenschappen bloeiden; de stoffelijke welvaart nam toe, tal van vreemdelingen vertoefden gaarne in het vreedzame en tevreden land en dikwijls werd het geprezen als eene bloeijende oasis in de woestijn.

Deze sitaat van zaken bleef zich handhaven onder Leopold II. den tweeden zoon van den Groothertog Ferdinand IV die een vroeg gestorven broeder was opgevolgd. Deze Vorst, Leopold II. werd den 3 October 1797 te Florence geboren en had Louisa Amalia van Napels tot moeder. Hij volgde zijn vader in ballingschap, naar Weenen doch reeds den 19 September 1802 had hij haar verlies te betreuren, daarop vertrok hij met zijn Vader naar Salzburg en Wurtzburg, waar Napoleon voor den door hem hooggeachten Vorst een nieuwen troon bereid had, en in 1814 keerde hij naar zijn vaderland terug. De woorden en de voorbeelden van zijnen voortreffelijken vader en de gezegende Duitsche invloed droegen de beste vruchten en Leopold II., die zich den 28 October 1817 verloofde met Prinses Maria Anna, die den 15 November 1797 geboren werd, en eene zuster was van den tegenwoordigen Koning van Saxen, en den 17 Junij 1824 zijnen vader in de regering opvolgde, zette het regeringsstelsel voort in denzelfden geest als van zijn vader en grootvader. Al voerde hij ook eenige beperkende maatregelen in, deze waren toch geenszins bij magte den weldadigen invloed van het stelsel in het algemeen te vernietigen, want zij waren van gematigden aard, werden op liberale wijze gehandhaafd en schenen niet zoo zeer voort te spruiten uit den geest van den Vorst zelven als wel door buitenlandschen en in 't bijzonder door Pauselijken invloed te worden opgedrongen. Vele geleerden, die uit andere deelen van Italie verdreven waren, vonden in Pisa een veilig toevlugtsoord. Het volksonderwijs werd zeer ter harte genomen, Het regtswezen werd op beter voet ingerigt. Het eerste congres van Italiaansche geleerden werd in 1839 te Pisa door den Groothertog in persoon geopend. De revolutionaire bewegingen kort na de Julijdagen, hadden Toscane ongedeerd gelaten en de Toscaansche regering had voor zich zelve niets te vreezen. In de laatste jaren had zij aan de naburige landen vele concessiën gedaan, waardoor de stemming een weinig verdeeld was geworden en de meening werd verbreid dat de Groothertog niet altijd even bestand was tegen kerkelijken invloed, vooral nadat hij zijnen verlichten Minister Fossombroni en Corsini, respectivelijk in 1844 en 1845 door den dood verloren had. In de beweging van 1847 was ook Toscane begrepen en daarvan waren concessiën het gevolg die den 15 Februarij 1848 eene constitutie in het leven riepen. Ongelukkig voor de zaak der liberalen in Toscane wist die beweging zich niet binnen de palen te houden, maar verviel hoe langer hoe meer in de handen der Radicalen, noodzaakte den Groothertog trapsgewijze tot het aannemen van een democratisch ministerie, tot het inwilligen van eene radicale kieswet, tot deelneming aan den oorlog tegen Oostenrijk enz. en veroorzaakte ook in de binnenlandsche aangelegenheden met name te Livorno een staat van gisting en inspanning. Door dit alles kwam de Groothertog tot het besluit in Februarij 1849 het land te verlaten, waarop terstond een provisionele regering aangesteld en spoedig daarop de republiek geproclameerd werd. Dat evenwel de Groothertog de behoeften van zijn volk beter kende dan zij, die zich tot de vertegenwoordigers des volks hadden opgeworpen, bleek den 11 en 12 April toen de Florentijnen door het landvolk ondersteund over de republiek en hare partij zegevierde en de troepen en nationale garde zich voor den Groothertog verklaarden. Slechts voor de onderwerping van Livorno werd er buitenlandsche hulp vereischt, terwijl voor het overige de restauratie uitsluitend geschiedde door het Toscaansche volk zelf, dat voorgegaan werd door de groote burgerklasse. Bij zijne terugkomst werd de Groothertog met luide vreugdebetuigingen begroet. Niettemin bleek het al spoedig dat het voorgevallene wel is waar zijn vrijgevig karakter niet veranderd had, doch hem vervuld had met wantrouwen jegens de liberale instellingen en met bezorgdheid voor nieuwe revolutien. In 1850 liep het gerucht als zou hij geneigd zijn afstand te doen van de regering. Wel is waar vaardigde hij eene tamelijk uitgebreide amnestie uit, ook heeft hij later hen die daarvan waren uitgesloten en nadat zij tot zware straffen veroordeeld, begenadigd door hunne straf te veranderen in verbanning. De constitutie evenwel werd eerst geschorst en werd later, 8 Mei 1852, bepaald buiten werking gesteld. Ook op andere wijzen trachtte men de sporen der jaren 1847—49 uit te wisschen en daar hiervan vele gistingen het gevolg waren behield men nog een geruimen tijd 10,000 Oostenrijkers in het land. Buitendien liet de pauselijke invloed die hoe langer hoe sterker werd, zich gelden in het onderwijs en veroorzaakte de zoo beruchte vervolging der Madiai's. Intusschen toonde de Groothertog ook hier dat hij niet onredelijk was, want ten laatste stemde hij er in toe dat het veroordeelde echtpaar het land verliet.

De Groothertog had den 24 Maart 1832 zijne eerste gemalin verloren en ging den 7 Junij 1833 een tweede huwelijk aan met de Siciliaansche prinses Maria Antonia (geb. 19 December 1814) eene zuster van Koning Ferdinand II., welke Vorstin volgens geruchten een krachtige steun voor den invloed van Rome was. De Erfgroothertog Ferdinand heeft zich den 24 Nov. 1856 in het huwelijk begeven met Prinses Anna van Saxen, die hem reeds den 10 Febr. 1859 door den dood ontrukt werd en hem slechts eene dochter achterliet, en Prinses Isabella is sedert 10 April 1850 de gemalin van haren oom den Siciliaanschen Prins Frans de Paula, Graaf van Trapani.

...atie, en aldus voortgaan met het vergieten van kostbaar bloed, in één woord alles op het spel zetten, wat een Vorst alleen mag wagen voor de onafhankelijkheid van zijn land. Indien ik niet verder ben gegaan, dan was het noch door vermoeidheid, noch door uitputting, noch omdat ik eene edele zaak verliet, welke ik wilde dienen, maar alleen uit aanmerking van het belang van Frankrijk. Het heeft mij veel gekost de geestdrift mijner soldaten te beteugelen, en uit mijn programma: *het grondgebied tusschen de Mincio en de Adriatische Zee* te nemen, en te zien dat edele droombeelden en vaderlandslievende verwachtingen in rook verdwijnen. Ik heb den oorlog voor de onafhankelijkheid van Italië, tegen den zin van Europa, begonnen. Zoodra ik bemerkte, dat de toekomst van mijn land daardoor in gevaar zou kunnen komen, heb ik den vrede gesloten. Zijn onze pogingen en onze opofferingen te vergeefs geweest, dan hebben wij toch reden trotsch te zijn over dezen veldtogt. Wij hebben een talrijk, dapper en goed georganiseerd leger overwonnen. *Piëmont* is van de overheersching bevrijd, en zijne grenzen zijn tot aan de *Mincio* uitgebreid. Het denkbeeld der *Italiaansche nationaliteit* is aangenomen door hen, die 't het meest bestreden, en al de *Souvereinen* van het *Schiereiland* begrijpen de gebiedende noodzakelijkheid van heilzame hervormingen. Zoodat, na, op nieuw bewijzen van de militaire kracht van Frankrijk gegeven te hebben, de gesloten vrede vruchtbaar zal zijn in gelukkige uitkomst en, welke de toekomst iederen dag meer aan het licht zal brengen voor het geluk van *Italië*, den invloed van *Frankrijk* en de rust van *Europa*."

— De spanning tusschen Engeland en Frankrijk is zeer groot. De eerste oorzaak is de toestand van wapening, waarin Frankrijk zich hield ondanks den vrede. In Engeland, zoowel in als buiten het Parlement, bleef men die houding beschouwen als eene bedreiging; algemeen dringt men dan ook dáár aan op voortdurende wapening en heeft zelfs het Engelsche Kabinet verklaard de noodzakelijkheid daarvan in te zien. Tevens toonden de Engelsche bladen aan, dat Engeland op zoo hooge oorlogskosten in tijd van vrede gejaagd werd door Frankrijk, en dat Frankrijk, indien het een waarborg voor zijne vredelievende gezindheid geven wilde, zich moest ontwapenen. Op deze verwijten antwoordde de *Moniteur* van den 26 Julij jl. het volgende:

»In Engeland poogt men aan Frankrijk te wijten, de lasten, welke het Engelsche volk voor de nationale verdediging worden opgelegd; de voorgegeven overdreven uitbreiding onzer wapening dient tot regtvaardiging van deze aanzienlijke verhooging der begrootingen van oorlog en marine in Engeland. Eene vergelijking van de Engelsche begrootingen met de Fransche zal doen zien dat deze wijze van beoordeelen verkeerd is.

»Sedert 1831 zijn de militaire begrootingen in Engeland vermeerderd met 200 millioenen francs, zoodat zij thans voor 1860 een totaal uitmaken van meer dan 650 millioenen francs, in Frankrijk gaan de militaire begrootingen voor 1860 de 463 millioenen niet te boven. Hieronder zijn echter natuurlijk niet begrepen de kosten van den oorlog in Italië en van de expeditie naar Cochin China, waarin door de buitengewone leening ruimschoots is voorzien.

»Men mag alzoo vragen, of aan Frankrijk en zijne buitengewone wapeningen de ontzettende lasten te wijten zijn, welke men op het Engelsche volk laat drukken, dan wel of deze verbazende uitgaven, of de belastingen welke daaruit voortvloeijen niet aan andere oorzaken moeten worden toegeschreven.»

— Zuid- en Noord-Duitschland staan vijandig tegen elkander over. Vrij natuurlijk. Oostenrijk verwijt Pruissen, dat het zijne beloften niet is nagekomen; ja, dat het voorstellen van bemiddeling heeft willen doen, die voor Oostenrijk ten eenemale onaannemelijk zouden zijn geweest, en dat het te gelijker tijd zich van de supremaatie in Duitschland heeft willen meester maken. Beide verwijten worden echter door Pruissen wederlegd, en bovenal ontkent het zoodanige voorstellen van bemiddeling gedaan te hebben, als Oostenrijk beweert. De Regeringen van beide Staten maken nu de gewisselde diplomatieke nota's bekend, om Europa te doen oordeelen over hetgeen van weerszijden wordt aangevoerd.

De taal die tusschen de Noord- en Zuid-Duitsche bladen gevoerd wordt, bewijst overigens dat men het ook nog over andere zaken dan over het raadselachtige bemiddelingsvoorstel oneens is. De *Wiener Zeitung* beschuldigt op eenvoudigen toon de *Preussische Zeitung* van onbestendigheid en wispelturigheid, daar dat blad, orgaan der Pruissische Regering, den 4 Februarij de noodzakelijkheid beweerde van de handhaving der tractaten van 1815, terwijl het den 18 Julij integendeel verzekerde dat Pruissen niet voor de verdediging dier tractaten behoefde tusschen beide te komen. In een ander artikel zegt de *Wiener Zeitung* dat de tijd welligt niet ver meer verwijderd is, waarop Pruissen die kleine Duitsche Staten en hunne 200,000 man, waarvoor het zoo ligtvaardig omsprong, noodig zal hebben. Het Kabinet van Berlijn heeft gewild dat de oorlog lokaal zou zijn; hij is het gebleven en de vrede is het nu ook; Pruissen zal echter eerlang bemerken wat er de gevolgen van zijn.

Van de andere zijde verlangt de *Volks-Zeitung*, het orgaan der democratie te Berlijn, in een adres aan den Prins van Pruissen, dat men zich afscheide van den Bond, die dood is; dat men een nieuwen Bond vormen zal met de Duitsche Staten en Oostenrijk buitengesloten; dat men het leger aanvoere tegen hen die deze vereeniging zouden willen beletten. Deze aandrang komt ook van de zijde van andere Duitsche Staten.

— Eene groote reden van spanning tusschen Frankrijk en Engeland, eene reden die nog niet heeft opgehouden te bestaan, is de Italiaansche questie zelve, en de vraag op welke wijze, en dan nog of zij met medewerking der groote Mogendheden moet geregeld worden. Ten einde den stand van zaken ten deze te kunnen, is het merkwaardig de verklaringen na te gaan, welke den 28 Julij door de Engelsche Ministers, Russell en Palmerston, in het Lagerhuis zijn afgelegd. Zij doen zien, dat men de voorgestelde regeling bij den vrede van Villafranca onuitvoerlijk acht, en dat het nu op zijne beurt Engeland is, die eischt dat Italië *werkelijk* vrij zij.

In de zitting namelijk van het Lagerhuis, gehouden in den avond van den 28 Julij, deed Lord John Russell eenige mededeelingen betreffende het aandeel, hetwelk Engeland naar men beweerd heeft, aan het sluiten van den vrede tusschen Frankrijk en Oostenrijk heeft genomen. De Lord verklaarde bij die gelegenheid, dat Engeland noch geraadpleegd is ten aanzien van de strekking der artikelen van de overeenkomst van Villafranca noch ten aanzien van den afstand van Lombardije aan Piëmont. Hetgeen echter in de vredes-preliminairen voorkomt met betrekking tot eene latere organisatie van Italië, zoude inmenging van Engeland en zijne deelneming aan het congres wettigen. Frankrijk heeft dan ook tot Engeland gemeenzame de uitnoodiging gerigt om deel te nemen aan het congres dat tot eind-regeling van den vrede te Villafranca zal worden gehouden, maar wel om deel te nemen aan de beraadslagingen over de organisatie van Italië, vermits dit een onderwerp van algemeen belang daarstelt. De Engelsche Regering heeft daarop nog geen bepaald antwoord gegeven. Spreker constateerde het evenwel, dat het voor Engeland noodzakelijk was om tot de wetenschap te komen, of het te Zurich te sluiten tractaat iets meer, dan wel iets minder zal inhouden, dan de bekende preliminairen van Villafranca. Voor het overige verklaarde spreker, dat ieder congres tot regeling der Italiaansche aangelegenheden nutteloos zou zijn, indien Oostenrijk daaraan geen deel nam, en dan nog ware het noodzakelijk, dat men het *à priori* eens ware over de grondslagen, waarop de werkzaamheden van zoodanig congres zouden rusten. In het algemeen kon spreker nu reeds de opmerking niet onderdrukken, dat eene Italiaansche confederatie voorwaar eene fraaije zaak te noemen is, maar dat hij haar voor dit oogenblik als onuitvoerbaar moest beschouwen. In ieder geval kan Engeland geen deel aan het congres nemen, wanneer het niet beter ingelicht is nopens de denkwijze der andere mogendheden. Wat de hertogen van Toskane en Modena betreft, zeide spreker van gevoelen te zijn, dat noch Frankrijk, noch Oostenrijk beproeven zal, om hen door kracht van wapenen op hunne troonen te herstellen. Eindelijk verklaarde Spr. dat hij ook ten aanzien der regeling van het wereldlijk gezag des Pausen, gemeen overleg tusschen de groote mogendheden noodzakelijk acht.

— Alle *Pruissische* dagbl. bijna zonder onderscheid, bevatten artikelen, waarin de hoogste verbolgenheid doorstraalt over de wijze, waarop de Oostenr. graaf von Rechberg zich over de Pruissische regering heeft uitgelaten. Niet slechts in de circulaire door graaf von Rechberg aan alle Duitsche kabinetten gezonden, maar insgelijks in het manifest door den Keizer aan zijn volk uitgevaardigd, wordt gesproken van het bestaan van een misverstand. De *National Zeitung* zegt daaromtrent onder anderen het volgende: »Men zendt een manifest in de wereld en men schrijft circulaires aan de Duitsche kabinetten, waarin onze regering, welke het voorstel had gedaan, om 250,000 man aan den Rijn te stellen, op de verregaandste wijze wordt gekrenkt in hare staatkundige eer. En toch is de echtheid van het stuk, waarop deze beschuldiging is gegrond, hetwelk uit Parijs afkomstig is, aan geen onderzoek, hoe oppervlakkig ook, onderworpen; de graaf v. Rechberg, die op de hoogte der zaken is en in staat om een dergelijk stuk met juistheid te kunnen beoordeelen, heeft zelfs het oog er niet op geworpen. Thans poogt de graaf v. Rechberg zich te verontschuldigen. Nadat de Heer v. Schleinitz openlijk heeft verklaard, dat de Pruissische regering van dat voorgewende bemiddelingsvoorstel geen kennis draagt, zegt de *Oesterreichische Corresp.* schijnbaar zonder bedoeling: Er heeft waarschijnlijk een in het oog loopend misverstand bestaan ten opzigte van het veel besproken voorstel tot bemiddeling, hetwelk door de Pruissische regering is gedaan; de zin daarvan moet verkeerd zijn opgevat. «Beter ware het geweest,» zegt de *Zeit. f. N. Deutschland*, «openlijk te erkennen, dat men zich heeft vergist, dan dat men eerst op losse grond eene beschuldiging werpt op onze regering en zich later met zoo zonderlingen glimp poogt te behelpen, om zich van de zaak af te maken.»

INGEZONDEN.

Een nieuwsgierige wenscht gaarne te weten hoelang voor den verkoop van eene plantaadje of grond bij Executie, men den Inventaries kan te zien krijgen, en bij wien hij zich tot dit einde wenden moet.

SNIPPERTJES,
Uit mijne Portefeuille.

NIEUWE SERIE.

REISONTMOETINGEN VAN

ROBBERT NIKKER,

DOOR

W. E. H. WINKELS.

V.

De majoor Piekenik, vervolgt zijne mededeelingen omtrent de keuze van een bestuur.

»nog meer?
»Goede hemel! — Het zou genoeg zijn om twintig deelen vol te schrijven.» (L. Sterne Yoricks Sentiment: Reisen.)

»Wij moeten, wel is waar, de gebreken onzer medemenschen, met den mantel der liefde bedekken; doch dit behoort omtrent de menigvuldige verkeerdheden aldaar gepleegd, niet plaats te vinden. Men behoort onbewimpeld met de waarheid voor den dag te komen.»
(Jacob Haafner, Reize langs de kust van Orixa en Choromandel.)

De Majoor Piekenik, vervolgde zijne mededeelingen omtrent het land der Surinen, den volgenden avond, toen wij ons bezoek bij hem herhaalden.

„Ja vriend Nikker en gij beste Henri de rondborstige zeeman, is daarom ongeschikt om een Landvoogdij over eene kolonie opgedragen te worden, omdat de aard zijner betrekking *wars* is van kleingeestige zamenspanningen. Hij gelooft voor het algemeene leven eene regering met zeemanschap geschikt, blijft daardoor een erge *brekenbeen* in de negentiende eeuwsche *Diplomatie*, en wordt binnen den kortst mogelijken tijd, door *valschheid en schijn* die in hinderlagen op zijn weg liggen, *in de pan gehakt.*"

„Nog grooter fout is het, dat eene zeemogendheid, een *militair* als landvoogd naar hare koloniën zendt. Dat was goed voor de aloude *Perzen*, *Syriërs*, *Romeinen* en in onze eeuw, voor de *Turken* en de *Russen*, maar voor geene zeevarende en handeldrijvende natie, zoo als bijvoorbeeld ons volk is. Dringen wij scherp in het algemeen karakter der Nederlanders door, dan is er zeker geen volk der aarde dat zoo weinig *sympathie* voor *Soldaatje spelen* heeft, als het Nederlandsche volk. Ja de moeder verbleekt dikwerf, wanneer zij haar jongen zoo dat spel ziet aankleven en denkt aan zijn achttien jaren, als wanneer hij in de *conscriptie* zal vallen, en ofschoon dat *volk* regtvaardig genoeg denkt, om Napoleons nagedachtenis om het nut en de vooruitgang die *Hij* stichtte te vereeren, geene moeder zal het Hem vergeven, dat Hij de voor haar afschrik verwekkende *conscriptie* in ons lieve vaderland heeft ingevoerd. Doch dit daar gelaten, en een blik geslagen in het karakter van den *soldaat*."

„Welligt vind ik vele andersdenkenden, aan wie ik gaarne hunne *opinie* laat, maar, ik Piekenik zeg: dat een gehard, geoefend, moedig en flinsch soldaat, geen greintje geschiktheid bezit, om op den bezeepten gladden vloer der antichambres waar het tenue en de wapenen, geheel buiten het model van zijn *corps* zijn, eene *parade* of een *stormmarsch* te kommanderen, evenmin als eene kat, met notendoppen onder hare pooten, een muis op het ijs kan vangen. En dan eene landbouwende kolonie! zie, toen ik een prijsvraag uitschreef: „*wat zijn in ieder land de grootste kontrasten?*" het antwoord was zeker en juist: „Landbouwers en Soldaten!" Bij alle onze goede schoone en rondborstige eigenschappen, missen wij dat, wat eenvoudige menschen vertrouwelijk met ons kan maken. Er zit iets laatdunkendigs in ons, onze gelaatstrekken hebben, als van zelven, de uitdrukking van het militaire strafwetboek aangenomen, onze stropdas is te hoog, voor de *politieke* kruiperijen, wij kunnen den blik niet dwingen, om de kleine afwijkingen van strenge ondergeschiktheid over het hoofd te zien, alles wat zich om ons beweegt, van den kapitein, tot den korporaal *ordonnans*, toe, neemt dat forsche strenge ongeschikte voor burgers aan, de toon, de wijze van zich tegenover beschaafde menschen uit te drukken, wordt verwrongen en tot eene kernachtige rondheid opgevoerd, die voor *aristocratie* welligt vreemd schijnt doch in onze dagorder klinkt als een klok. Een soldaat is *te* streng omtrent de *discipline* en ik verzeker u, dat kwam een jong luitenantje met een *rapport* bij den opper-veldmaarschalk, bevende voor *Zijne Excellentie's* strengheid, hij toch niet zoude kunnen nalaten om te kijken of de *stropdas* van *Z. E.* hoog genoeg is, of alle de knoopsgaten van *Z. E.* rok, volgens voorschrift van dienst gesloten zijn, en of de kwast van *Z. E.* sabelknop, wel volgens het laatste model is."

„Daarbij komt nog, dat een Soldaat elk plekje van de wereld, buiten het vaderland, dat hij door *moed*, *beleid* en *trouw*, beloofd heeft, te dienen; beschouwt als een overwonnen plek, waar de *Personen*,(*) nog zoo wat gedrild moeten worden, en het *debut* van een Soldaat op die vreemde plek, wordt dan ook meestal, wat te onbedacht, gehouden voor wat men „*kras*" noemt."

„Dat alles zoude nu nog wel wennen, maar, de soldaat als Landvoogd beschouwd, in zijne hooge ambts betrekking als konings vertegenwoordiger, die zulke ontzettende zware verpligtingen meebrengt, of ik beklaag zoo één. Reken eens aan, dat men zulk eene betrekking op vijftig jarigen ouderdom verkrijgt, een leeftijd door gebragt in de *kazerne*, in een *garnizoen*, in het *veld* en in veroverde *steden en dorpen*, zal zulk een trouw, woelig, onbezorgd mannelijk karakter, zich nog kunnen inwijden in de duizende schuilhoeken van *regt en wetten*? zich nog de spitsvondige stellingen van Staat- en Landhuishoudkunde, kunnen eigen maken? durft hij, rondborstig man, die hij is, uit vrees van feilen te begaan, wel ooit raken, aan die Pandora-doos, waar niets in blijft dan de hoop, en in de gewone taal de *kas van finantiën* genoemd wordt? Zal Hij zich ooit, met zijne vijftig jaren andere gewoonten en eigenheden, tot een *Bureaulist* kunnen kneden, welke zoo sterk in stelling staat, dat geen vrij, hem knollen voor citroenen zal kunnen verkoopen? Ik kon nog wel vijftig andere gewigtige vragen doen, die allen dezelfde moeijelijkheid in zich dragen en waarvan een *Militair-Landvoogd* een natuurlijke afkeer heeft. Wat moet de man aanvangen als Hij op eene vreemde plek in eene geheel vreemde zaak terstond handelen moet. Zich ver-

(*) *Omtrent deze zonderlinge benaming („Surinaamsche Hoftoon") zal ik later gelegenheid vinden breedvoeriger uit te weiden.* (De Schrijver.)

trouwelingen maken? Door anderen te hooren, te laten bemerken en uit te doen voeren? *Niets* doen? dan verzaakt Hij zijn pligt, *iets* doen? dan heeft hij *eene* geheele kompagnie schansgravers noodig en wordt allengs afhankelijk, vooral als de schansgravers ontdekken, dat zij onmisbaar zijn. Het eenigste wat zulk een Landvoogd nog redden kan, is zijn vijftig levensjaren besteed te hebben, in de scholen van LAVATER en GALL."

„Verplaatsen wij ons in den koloniale toestand, dan doorgronden wij eerst, de hooge moeijelijkheden eens Landvoogds; onwillekeurig wordt Hij langzamerhand geblokkeerd en belegerd, door eene *bende* belanghebbenden met zijn stand. Ingeslopen gebreken, oude gewoonten, slechte wetten, niet te herstellen scheuren en afgrijsselijke verkeerdheden, zijn als zoovele *batterijen* tegen over zijn *yver* en *goeden wil* opgeworpen, die, zoo sterk en juist vuren, dat iedere *uitval* onmogelijk wordt."

„Is het niet te bejammeren, dat men dan stil moet zitten, bij de beschouwing van zoo veel *schoons* en *goeds*, dat er te veroveren is? moet zoo'n Landvoogd, niet spoedig moedeloos worden, wanneer hij welhaast ontdekt, dat de *verovering*, niet kan geschieden, dan door een verpestend grondeloos moeras, bestreken door de *batterijen* des vijands, waar tegen de troepen van den *bescheiden vooruitgang*, niet zijn opgewassen."

„Drommels majoor!" merkte HENRI op. „Indien toestand diende men er een man heen te zenden, welke een ALEXANDER van moed, een PLATO van wijsheid en deugd en een JESUIT in geslepenheid is."

„Ik geloof, waarde majoor! dat de civiele Landvoogd, voor eene landbouwende kolonie, die behoort onder eene *constitutionele rijksregering*, de best geschikte zal zijn."

„Dat geloof ik ook: waarde NIKKER! en wel, om de volgende bijzonderheden: van den civielen landvoogd, mag men verwachten, dat jaren arbeids in de kronkelende gangen van het staatkundige zamenstel, in het finantiele net der bewegingen, in den toestand van Handel en zeevaart, zijne ondervinding genoeg gerijpt is, om de hoofd belangen van eene *Landbouwende-kolonie* te doorgronden. *Hij* is werksman, *Hij* is ingewijd in algemeene zaken, *Hij* heeft het volksleven bestudeerd, en den arbeid voor een land, als de kern erkend, waaruit elke burgerlijke deugd ontkiemen moet. *Hij* is altijd meer diplomaat, dan de zeeman of de soldaat, daarom heeft *Hij* beter *takt* om een *ezel* van een *knap man*, en een *schurk* van een *brave* te onderscheiden. *Hij* is een man die op kleinheden let en de werkelijke *economie* in zijn bureau leven heeft lief gekregen. *Hij* eischt strikte uitvoering van een eerst goed en aan alle kanten bekeken plan. *Hij* is nederig in het erkennen van onkunde in zaken, die in zijne school niet te huis behooren, maar stelt eene strenge verantwoordelijkheid op hen, die in die vreemde bewegingen de *hoofden* zijn. In eene nieuw aangevangen taak, ontgaat niets *zijn* blik, tot de voleindiging toe. *Hij* ontdekt terstond, groffe leemten en onjuistheden, in het ambtenaars leven; en bemerkt, dat dit een uitspruitsel is, van het geheel verwarrend volksleven. *Hij* is *financier*, weet wat *geld* is, waartoe het gebruikt wordt, en dat het als *representant* van *tijd* en *arbeid*, nimmer rusten mag, noch door eenige nietswaardigen, tot een valsch *crediet stelsel* onteerd mag worden. *Hij* weet bronnen op te sporen waaruit een geregelde gang vloeijen kan. *Hij* doorgrondt de zware verantwoordelijkheid der ambtenaren, en weet door eene strenge *controlering* hunnen zwaren last te verligten. *Hij* bemint deze zwaar arbeidende dienaren van den volksstaat, en leer hen door *zijne* minzaamheid en vlijt als van zelven, bescheidenheid en bereidwilligheid tegenover de kolonisten. *Zijn* vader oog ontdekt het al zeer spoedig, hoe dat *corpsambtenaren* buiten een paar hoofden en Chefs; aller karigst bezoldigd wordt, (*een gebrek in die kolonie, alwaar het leven minstens drie malen duurder is, dan in het vaderland en waar men teregt verwonderd staat, dat de grootste menigte, niet van fatsoenlijken honger, uiteen valt.*) Gij zult zeggen, „dat doet een *generaal en chef* ook. Maar beste vrienden! er zijn zoo dikwerf die zeggen „kijk mijne kerels, zien zij er niet goed uit? er is geen kreukeltje in huns pantalon. hunne knoopen blinken, als zilver, en in de haan van hun geweer, kan de grilligste schoone zich spiegelen!" maar zij letten niet „*op de soep met oogjes*, op de zuiverheid van het brood, noch op de *ratatouille* ent, en heeft er een den moed, om te klagen, dan gaat die klagt, langs een geheele spitsroe van *sergeant majoors*, *sergeants*, *korporaals* en zoovoort en zoovoort, dat, *zij*, negen tiende dood geslagen bij den *kommandant en chef* arriveert, daarom heb ik altijd volgens de les van NAPOLÉON, behoudens, *rang en discipline*, goede kameraadschap met mijne soldaten gehouden, en dikwijls en onverwachts, hun verblijf bezocht met genoegen hun bordje soep geproefd, en mij niet geschaard, om hunne *ratatouille* lekker te vinden. Ik huldig dus de bepaling zeer, dat de kommandant van elk onzer marine schepen, dagelijks dien pligt zelven, of door zijne opvolger doet vervullen. Doch laat ik mijne beschouwing alhier op den civielen Landvoogd voleindigen. *Hij* heeft nog *eene* bijzondere goede eigenschap voor eene *kolonie*, immers, daar *Hij* zich nooit, het aanmatigend kommanderen heeft aangewend, gevoelt *Hij*, terstond zijne regte plaats, en is, als vertegenwoordiger des konings, niets meer, dan gelijk de koning in het vaderland, eerste Burger van den staat is, in een volkplanting eerste kolonist."

„De *civiele* Landvoogd, gaat van tijd tot tijd, met *eigene oogen* kijken, en al breken de *kromgebogene Persianen*, ook hunne ruggestrengen bij de uitlegging aan *Zijne Excellentie*, dat zulks nutteloos is en goed verzorgd wordt. *Hij* gaat *toch* kijken. Ook het mindere volk, blijft niet, vreemd aan *hem*, de planters, vooral, de planters eigenaren, blijven onder zijne voortdurende oplettenheid. *Hij* toont zijne belangstelling in elke nuttige societeit of onderneming, doch, laat zich nooit verleiden, door *edelmoedige* „*namen*." Daar *Hij* een man voor het *algemeene* leven is die *Harmonie*, in de ver uit elkander liggende deelen zoekt, is *Hij* zooals het *vaderland* de *koning* en de *wet* hem *beveelt*, trouw voor de vrijheid in elke *eeredienst*; maar duldt niet, dat de *kommandanten dier eerediensten*, noch den baas spelen over de wettelijke regten van een burger, noch tegen de *Humaniteit* strijden."

„Laat ons nu nog eens een profetischen blik werpen, in het kabinet van Z. E. de *minister van koloniën*, alwaar een teruggekeerde *Landvoogd* op *audientie* is."

„Zoude bij zulk eene belangrijke bijeenkomst, door den *Minister*, niet vragen kunnen gedaan worden, die oppervlakkig beschouwd eenvoudig, echter hoogstzeldzaam juist beantwoord zijn geworden.

— Wat moet belangrijker zijn, den Z. E. onderzoek, omtrent alle deelen van de koloniale plek, of denkt gij; dat de *minister* bijeen terugkeerenden *gouverneur* uit de *Oost* te treden zal zijn, wanneer die landvoogd alleen iets oppervlakkiger, weet van *Batavia* en „*Weltevreden*? zoo zijn er ook in de kolonie *Suriname*, *Districten*, die de volle aandacht, het onderzoek en de grondige kennis verdienen. Voorzeker zal de minister door medelijden opgewekt, eene duidelijke opheldering verlangen, van een *Etablissement* in die kolonie voor ruim drie honderd *Lepreuzen* gesticht. Ofschoon men in die *kolonie* geen *Bank* bezit tot hulp van den *Handel* enz; zoo bestaat er een *particulaire bank* gesproten uit beleeningen, op vast landbouwend goed, de geheele administratie en beheering behoort aan de hoogste magt in die kolonie, de toestand van die *bank* zal volgens zekere bepalingen, die hier of daar wel te vinden zijn; door kort op elkander volgende *vergaderingen*, duidelijk en voor elken belanghebbende klaar gehouden worden. (**)

Zeker veronderstelt de *Minister* in den Landvoogd, die uit een door den KONING hem toevertrouwd gewest komt, dat hij waarachtige verzorger en vader van *weduwen* en *weezen* was, en dat HIJ steeds zonder aanzien des persoons hunne *regten*, hunne *belangen*, hunne zedelijke en gewone toestanden oplettend heeft ter harte genomen; daarom is de Landvoogd van die kolonie, met het voorzitterschap van den pupillenraad beschonken; ja dat zal de *minister* zeker, als een der geheiligste pligten van een Landsregeerder *niet* vergeten. Zal er ook geene hooge belangstelling bij den *Minister* bestaan, om volkomen kennis te krijgen van het *lager onderwijs* in de kolonie, alwaar, men even zonderling mede leeft, als met alle andere belangrijke zaken in dat gewest; bijvoorbeeld, men kan een oplettenden blik vestigen op de onderwijzers hunne meerdere of mindere kennis en geschiktheid, op de localen waar de scholen gehouden worden. Door streng te zorgen, dat secten vormen, in het gewoon zedelijk onderwijs, geweerd blijven, zoo hoogst noodzakelijk in een grooten staat, maar vooral in eene volkplanting. Door eene goede keuze omtrent mannen te doen, die de schoolcommissie uitmaken en die het niet zijn in naam, zonder de minste kennis, maar in de volle overtuiging, dat hunne eerbetrekking groot is en die met warmen ijver en belangstelling die betrekking willen behartigen.

Ook zal de minister willen weten, in welken toestand de *Handel*, *de Scheepvaart*, *den Landbouw*, *den Veeteelt* en zoo voort, in die kolonie bestaan, of er verbeteringen gekomen zijn, of slechte misbruiken voor de eeuw en den wereld toestand toegeschikt zijn afgeleid, of er hulp middelen zijn aangewezen om zonder buitengewone kosten nut te stichten, voor uit te doen gaan. Of men de gewone wijze, de *sleur* zoo als men het noemt, wel in overeenkomst heeft trachten te brengen met de verbeteringen onzer eeuw. Doch ik verveel u en dus ik zwijg van *Staathuishoudkunde*, *Economie*, *Justitie* en *policie* stelsel, en vooral van de geheele verwarring in *administrative* afdeelingen, van de lands *domeinen*, van de belangstelling omtrent vrije *Boschnegers* en *Indianen*, van de zonderlinge geheimzinnigheid, dat de inwoners en burgers nooit bekend worden gemaakt, wat zij jaarlijks met elkander aan die kolonie opbrengen en waar aan, die opbrengst besteed wordt; van den zonderlingen toestand der *Schutterijen*, vooral in de *Divisien* O! van duizend millioenen slechte inbreuken op den goeden regel, die u, gaat gij er henen, als de zwermen *mosquito's* in het gezigt zullen vliegen.»

«En vroeg HENRI,» aan welken staatsambtenaar, is voor heden die hoogst moeijelijke betrekking opgelegd?»

«Aan een der beminnelijkste mannen, die bij onze oorlogs vloot dient den *Schout bij nacht* JULIUS CONSTANTIJN RIJK, die binnen kort naar de *volkplanting* vertrekt, om de plaats te vervullen van den overleden oud gouverneur den *Baron* VAN HEECKEREN die op zijne reis naar het vaderland gestorven is.»

»Als ik mij niet vergis *Majoor*! was deze, een regtsgeleerde en *fiscaal* dier kolonie, mij dunkt, nog al zonderlinge afwijkingen in de keus van Landvoogden.»

«Ja jonge vriend, zeker zonderling want, laat ons in *elk* den *knapsten*, den *ijverigsten* en den *braafsten* man veronderstellen, dan staat die regtsgeleerde, even vreemd met een opgedragen *kommandement* aan boord van een Linieschip, als den *admiraal* in de *muffen vermolmde* werboel van een *ongeordenden* toestand zoo als die zich in *Suriname* voordoet.»

(**) *De lezer denke er aan; dat de majoor Anno* 1839 *spreekt, en er dus nog geen liquiderende* Particulaire W. I. Bank *bestond, en die dus gedurende de twintig jaren later, zeker voordeeligen veranderingen zal hebben ondergaan.*

CORRESPONDENTIE.

X Vraagt wat toch wel de tournées der beambten van Politie beteekenen, wanneer op de markt (wojo wojo) waar uitsluitend groenten en vruchten dienen verkocht te worden, ook Bakkeljauw, Haring, Spek, Vleesch enz. worden uitgevent, tot niet gering nadeel der zwaar belaste vettewariers.

Zoude het niet raadzaam zijn, bij de thans ingevallen droogte, met de wijkpatrouilles een aanvang te maken? De ingezetenen toch tot wier rust en veiligheid zulks is ingesteld, zullen met ons de uitvaardiging van het besluit verlangend te gemoet zien.

IJ & Z.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 28sten Aug., de kol. schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer.

Den 1n. dezer, de Port. schoener *Felis Ventura*, Beiden van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 29sten Aug., het schip *Equator*, kapt H. Nieuwenhuijs, naar Glasgow, lading: 196. ord. 1 kleine en 2 blomvaten Suiker 292,751 pond.

Idem, de Nederl. schoener *Emma*, kapt. J. van Wilgen, naar Demerarij, lading: 41 vaten Suiker 41,949 pond, 38 kistjes Zeep, 4 manden Seltserwater, 15 Z. M. Kazen, 7 kisten Rolpens, Saucijsjes en Lampen en uit het Entrepôt: 40 roode kelders Jenever.

TE GREENOCK GEARRIVEERD.

Den 26 Julij; *Sagitta*, kapt. Bakker van hier.

TE LONDON GEARRIVEERD.

Den 29sten Julij *Juventa*, kapt. Wilson, van Nickerie.

UIT TEXEL NAAR HERWAARTS GEZEILD.

Den 26sten Julij, *Plant Dordrecht*, kapt. Brakke.

Idem, *Maximiliaan*, kapt. Schill.

Idem, *Wilhelmina*, kapt. Klint.

IN LADING NAAR HERWAARTS.

Plata, kapt. Koch.

Corn. Hendrika, kapt. Jaski.

IN LADING TE LIVERPOOL.

Alberdina Petronella, kapt. Kruijthof, naar Nickerie.

TE CLIJDE.

Alkmaar, kapt. Pitt.

FAIJAL, 2 Julij. Het Nederl. schip *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmsen, van Suriname naar Amsterdam, den 30sten Mei alhier lek binnengeloopen, heeft de reparatie geëindig en is heden begonnen de lading weder aan boord te nemen.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Caspar de Robles*, kapt. van Slooten, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Amsterdam*, kapt. Wehdemeijer, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Compagnie*, kapt. Kuijper adres bij J. C. Oosterbaan.

Het schip *Elisa*, kapt. Visser, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Josephine Bernardine*, kapt. Bos, adres bij J. Gisius.

Het schip *Suriname*, kapt. Reijntjes, adres bij J. Gisius.

Het schip *Equator*, kapt. Nieuwenhuis, adres bij Gebroeders van Praag.

Het schip *Cuba*, kapt. Eijlers, adres bij P. F. Bouguenon.

Het schip *Willem Eduard*, kapt. van Wijcke, adres bij Gebroeders van Praag.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Nederl. schoener *Emma*: de Heer Menière.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Katoen: Den 30sten Augustus, van Pl. *Lot No. 209 Hope*, 11 balen schoone, a 33,34 cts.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 26 *Julij* 1859.

Suiker. Den 21n. dezer zijn 225 vaten Surinaamsch in publieke veiling aangeboden; op 57 vaten na werd alles op taxatie verkocht van *f* 29½ a *f* 32½; het opgehoudene is later op dezelfde wijze uit de hand afgezet.

In het algemeen is de stemming voor het artikel een weinig minder geanimeerd nogtans blijft de opinie gunstig.

Koffij. Met weinig omgang prijzen vast, goed Ord. Java *f* 36 a *f* 37.

Katoen. *f* 31 a *f* 30.

Arrowroot. *f* 25.

Toncaboonen. *f* 1 a *f* 1½.

Rum. *f* 12 a *f* 15.

Cacao. *f* 28.

Den 30sten.

De Koffij veilingen der H. M. tegen 7 Sept. e. k. zullen uit ruim 560000 balen bestaan.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 2 September 1859, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Eduard Cornelis Wesenhagen en Albertina Maria Loth.

Joseph Johannis Podekowitz en Josephina Antoinetta Weijler.

Severinus van Lierop, weduwenaar van Johanna Gesina Lolkes en Johanna Gerharda Bender.

Van den 28 Aug. tot den 3 Sept. 1859, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 28n., Willem Louis Meijer 2 maanden en 2 weken.

Idem, Hermina Johanna Harmse, 95 jaren.

Idem, Jozé Rodriges, (Portug. Immig.) 40 jaren n. g.

Idem, Maria Theodora Philipszoon 67 j.

Den 29n., Totju (Fransch Immig.) 36 jaren n. g.

Den 30sten, Richard Robert Wight, 37 j.

Den 31sten, William Willem Frans Molhoop, 1 maand.

Den 1n. Sept., Georg Sorg, 57 jaren.

Den 2den, Jacoba Antoinetta Duurhagen, Echtgenoot van Jean Frouin, 50 jaren en 19 dagen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 2n. *September* 1859.

Van de slavin *Johanna*, geboren in 1787, dochter van *Mimie*, overl., toebehoorende aan de wed. E. E. Emanuels geb. M. M. Samson.

Van de slavin *Susannah* 3, geboren in

1828, dochter van *Frederika*, en hare kinderen *Anna*, geboren in 1850 en *Julius Alfred*, geboren in 1859, toebehoorende aan plant. *Maasmas*, district *Comewijne*.

Bij Gouvernements resolutie van den 31 Augustus jl. No. 4 is, behoudens goedkeuring des Konings, aan den heer H. Kettenbeil, op zijn verzoek verleend een eervol ontslag als 1e Luitenant der divisie *Boven Cottica en Perica*, en zijn in gemelde divisie benoemd:

tot 1e Luitenant, de 2e Luitenant C. M. Vaerbaar; en tot 2e Luitenant, de oud Luitenant M. P. Hack.

De L. F. v. Olivieira heeft zich bij request tot het Gouvernement gewend, met verzoek dat aan hem in allodialen eigendom en erfelijk bezit worde afgestaan een gedeelte van den verlaten *Post L'Espérance* aan de *Boven Commewijne*, ter grootte van 200 akkers.

A. G. Harnasch heeft zich bij request tot het Gouvernement gewend met verzoek dat aan hem in allodialen eigendom en erfelijk bezit worde afgestaan een perceel land gelegen ten Zuiden van de rivier *Beneden Saramacca* ter grootte van 150 akkers, uitmakende een gedeelte van den verlaten grond *Goede Onderneming*.

Tijd van verzet *veertien* dagen, gerekend van den 2 September 1859.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan om de slaven *Columbus*, geboren in 1820, wiens moeder onbekend is, *Leopold*, geboren in 1833, moedersnaam *Margo*, en *Zaire*, geboren in 1806, moedersnaam onbekend, van den plantage *Badenstein*, gelegen in de divisie *Beneden Cottica*, te doen afschrijven.

Tijd van verzet *drie* weken, gerekend van den 29 Augustus 1859.

Post-Kantoor.

De Mailpakketten zullen MORGEN den 5n dezer, des middags ten 12 ure worden gesloten, en verzonden per de Stoomboot *Vice Admiraal Rijk*.

Politie.

Bij deze wordt, ter voorkoming van ongelukken, aan het algemeen kennis gegeven, dat van af den 6den September e. k. ieder *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Vrijdag*, van des morgens 5 tot 9 ure, door de Troepen alhier in garnizoen, naar de *Schijf* zal worden geschoten op een Erfkop *Combé* over den Stoomzaagmolen in eene N. N. Westelijke rigting van den molen.

STADS-KANTOOR.

Door de noodige herstellingen te doen aan de *Steenbakkerij straat*, zal aldaar de passage van [illegible] en voertuigen gedurende eenige dagen afgesloten worden.

HH. HUURDERS van *Chineesche Immigranten*, welke den [illegible] hebben voorschot [illegible] nog niet hebben ingezonden, worden beleefdelijk verzocht die inzending te bespoedigen.

Paramaribo, den 2 September 1859.

Transport.

Den 29 Augustus 1859, J. C. Thijm en S. T. Thijm Echtgenoot van C. F. Wesenhagen, als oermite het procuratie van zijne moeder Doortje van Boenel en broeders J. L. J. N en J. F. Thijm, eenige overgeblevene legatarissen in den boedel wijlen Lambertus Thijm ten behoeve M. J. A. van Meerten, H. E. van Meerten als in huwelijk hebbende H. C. van Meerten en H. van Meerten en S. E. Lemmers wed. van wijlen A. van Meerten, voogdes over hare minderjarige dochter F. H. van Meerten, het Huis en Erf aan de *Domineestraat*, N. W. La. C No. 58, O. W. La. No. 389.

Paramaribo, den 29 *Augustus* 1859.

Den 31sten Augustus 1859, J. d. Fonseca als in huwelijk hebbende J. G. St. Wijnand aan F. Wijnand van *een vijfde* aandeel in het Huis en Erf, gelegen te *Nieuw Rotterdam*, No. 48 en 49.

Paramaribo, den 31 *Augustus* 1859.

Den 2 September 1859. De Exploiteur aan het Gouvernement dezer kolonie van

1. Den verlaten grond *Slot Arons* gelegen in de divisie *Beneden Cottica* en
2. Den verlaten grond *Jagersburg*, gelegen in de divisie *Para* [illegible]

Paramaribo, den 2 *September* 1859.

De Pupillaire Raad

Gezien de Artikelen 1, 14 en 42 van de Tweede Afdeeling der Publicatie van 8 Februarij 1839 (G. B. No. [illegible]),

Roept bij deze alle Administrateurs en door den Pupillairen Raad benoemde Voogden op, om binnen den tijd van *twee* maanden ten kantore van den Secretaris in te leveren schriftelijke opgaven zoo van het vermogen hunner Pupillen als van de wijze waarop dit vermogen is belegd of uitgezet.

Paramaribo, den 31 *Augustus* 1859.

De Pupillaire Raad
J. W. GEFKEN, *President*.
E. WESENHAGEN, *Secretaris*.

De provisioneele Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, als beheerende den boedel E. R. C. Leue, Echtgenoot van A. J. Malmberg, zal met en benevens de mede eigenaren, op Donderdag den 8sten September e. k., des namiddags om *vier* uren, in het locaal van dit departement, door den Vendumeester A. SALOMONS, publiek doen verkoopen:

Het *Huis en Erf* met de *Achtergebouwen* staande en gelegen aan de *Zwartenhovenbrug Straat*, bekend onder N. W. La. F No. 14, O. W. La. D No. 5126, aankomende voor *een derde* aandeel voornoemden boedel en de overige *twee derde* aandeelen J. J. Leue en de minderjarige C. T. Leue. Voorts: Eenige *Meubelen* en *Huisraad*, alsmede: *een derde* aandeel in de slaven *Philida* met hare kinderen *George*, *Martha*, *Georgetina*, *Frederik Willem of Julius* en *Eleonora*, *Jella* en haar kind *Johan*, tot opgemelden boedel behoorende.

Voorts:

Een half aandeel in den Buitengrond *Industrie of Maria's lust*, gelegen aan den *Rijweg naar Kwatta*, bekend onder No. 9, (tweede Buitenwijk), met de daaropstaande *Gebouwen*, *negen* stuks *Hoornvee*, *twee Steenezels* en verderen aanklevende. Voorts: eenige *Meubelen* en *Huisraad*, aankomende den boedel J. J. Ooijkaas Jr.

De bewijzen van eigendommen en veil conditiën liggen ter visie aan het Departement voornoemd.

Paramaribo, den 31 *Augustus* 1859.

De Exploiteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 9n September 1859, des voormiddags, ten *half negen* ure, publiekelijk bij executie verkoopen:

Den Houtgrond *Hanover en Mawasaibo* cum annexis, gelegen aan de *Para kreek* aankomende F. W. Hostmann.

De plantaadje *De Twee Kinderen* cum annexis, gelegen aan de rivier *Suriname* aankomende F. W. Hostmann.

Den Houtgrond *Osembo* cum annexis gelegen aan de *Para kreek*, aankomende den boedel wijlen F. Boudeker.

Paramaribo, den 31 *Augustus* 1859.

ADVERTENTIEN.

In den avond van gisteren werden wij diep getroffen door het plotseling afsterven onzer dierbare Echtgenoot en Moeder, JACOBA ANTOINETTA DUURHAGEN, in den ouderdom van ruim 50 jaren.

Paramaribo, den 3 *September* 1859.

J. FROUIN.

Mede voor mijne kinderen en [illegible] behuwd [illegible]

Eenige kennisgeving. 12522

Van Pln. *Rac à Rac*,

worden bij inschrijving, tegen GEREED GELD te koop aangeboden

p. m. 14 vaten SUIKER,

om voor rekening en risico van den kooper binnen *acht* dagen van Plant. te worden afgehaald.

De inschrijvings billetten worden aangenomen ten kantore van den eerst ondergeteekende, tot MAANDAG den 5den dezer, des morgens om 11 ure.

Paramaribo, den 3 *September* 1859.

H. G. ROUX.
12523 A. [illegible] VELZEN [illegible]

Inschrijving tot de levering volgens voorwaarden ter lezing ten kantore van den eersten ondergeteekende, van

Amerikaansche waren

voor de pl. *la Rencontre*.

De inschrijvingen worden aangenomen ten kantore van den eersten ondergeteekende en aldaar geopend op DINGSDAG den 6den September, des morgens ten 9 ure, in plaats van 10 ure met vrijlating aan de inschrijvers om daarbij tegenwoordig te zijn.

Paramaribo, den 2 *September* 1859.

C. [illegible] JONG.
12524 W. HUMPHREIJS.

(12525 De vroeger geannonceerde verkoop van het HUIS en ERF, aan de *Gravenstraat* La. B. No. 69, (over het *Hospitaal*) zal alsnu plaats vinden op VRIJDAG e. k. den 9den September des morgens 9 ure door en ten huize van den Vendumeester J. C. GOMPERTS.

12526 De geannonceerde verkoop van het HUIS en ERF, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, La. F. No. 15 aankomende wijlen Mejufvrouw H. C. VAN KOENE, zal alsnu plaats vinden op VRIJDAG MORGEN den 9den dezer, ten huize van den Vendumeester J. C. GOMPERTS, alwaar de bewijzen van eigendom en veil conditien ter inzage liggen.

Paramaribo, den 3 *September* 1859.

W. J. G. LABAD [illegible]

Heden over *drie* maanden, dag en datum nader te bepalen, zal door een der Vendumeesters bij publieke veiling worden verkocht:

De Plantaadje DE VREDE,

cum annexis.

Inmiddels is dezelve op *voordeelige* voorwaarden uit de hand te koop.

Inlichtingen daaromtrent te bekomen ter dezer drukkerij. 12527

Aan HH. *Suikerplanters*.

De ondergeteekenden hebben de eer [illegible] te berigten dat zij [illegible] MACHINES voor Suikerplantages enz. te bewerkstelligen; en gegoten stukken van welke zwaarte ook in ijzer of metaal te vervaardigen, zoo ook allerlei Smidswerk, Draaiwerk, Boorwerk en Koperslagers werkzaamheden.

Zij vestigen de aandacht op de PATENT DISTILLEERKETEL van gedagtigde werking van den Heer Mc. FARLANE, welke wat betreft goedkoopte, eenvoudige werking gepaard met groote rendementen sterke proef Rum eene der volkomenste Machines is die tot nu toe in de West zijn uitgezonden. De kosten voor het opzetten van eene dezer machines in Suriname zijn 600 pond sterling of 500 p. st. te leveren in de haven van Georgetown. Deze Machine is geschikt om 8 puncheons per etmaal of eenige mindere hoeveelheid, naar genoegen, te stoken.

CAMPBELL, Mc. FARLANE & Co.
Demerara Gieterij
25 Aug. 1859.

NB. Aan alle orders door tusschenkomst van den Heer WOLFF aan boord van de koloniale stoomboot *Paramaribo* zal terstond voldaan worden. (12528

Lugard & Comp.

verkoopen

GRAS BOTER

à ƒ 8.50, kwart tonnen

ROOKSPEK à ƒ 16,

SPIJKERS à ƒ 6.50 per vaatje

ZINKSPIJKERS à 15 cts per pond.

Knippen, Grendels, Duim- Kruis, Jalousie Hengsels, Staaf ijzer en meerdere

IJzerwaren.

Alsmede:

Steenen, *Kalk* en *Cement* tegen zeer moderate prijzen. (12529)

Per *Feliz Ventura* ontvangen:

AJUIN, Aardappelen, *Knoflook*, AMANDELEN, KUNSTBLOEMEN, etc. te bekomen bij

Thomas Green.

***De Aardappelen* per *Feliz Ventura* van *Madera* aangebragt kunnen bij enkele mand à *Contant* verkregen worden** bij THOMAS GREEN.

Extra Zwaatte THEE

bij

E. EMANUELS Jz. (12531)

Te bekomen bij den ondergeteekende:

14 cts Inlandsche *Suikervaten HOEPELS*.

Paramaribo, den 3 *September* 1859.

W. F. CAUPAIN.

Zuiver Witte **GENEVER** [illegible] den 10 [illegible] meer kannen à 40 cts.

Verkrijgbaar bij

A. C. Bosmans.

HOLLOWAY'S Pillen.

De Geneeskundigen hebben tot hiertoe, in vele ongesteldheden heerschende in warme luchtstreken, maar al te vaak, het gestel van hunnen patient nog meer vatbaar gemaakt voor ziekte door de te gewelddadige aanwending hunner medicijnen. Men nam te veel zijne toevlugt tot krachtige purgatien en gevaarlijke delfstoffelijk bereide medicijnen, die slechts een tijdelijk goed veroorzaken. Holloway's Pillen echter verzwakken noch putten de levenskrachten uit, in welk geval of welke krankheid ook, en ze laten nooit schadelijke gevolgen na. Dezelve ondersteunen en helpen de natuur, terwijl ze de ziekte overmeesteren en wanneer dus versterkt, bespoedigen ze de genezing. Dezelve zijn bijzonderlijk gunstig in alle ongesteldheden der gal, ongeregeldheden der maag en lever en in koortsen, zoo verbrandingen enz. werken ze als een [illegible]

Deze *Pillen* zijn alhier verkrijgbaar, gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES aan de *Zwartenhovenbrugstraat* [illegible] 3. (12530

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.